УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ТЕСТ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

јун 2007.

Шифра кандидата: _____

1. Који дијалекат чини основицу српског књижевног језика: **1 поен**

а) екавског изговора _____

б) ијекавског изговора _____

2. Подвуците језике који припадају западнословенској групи језика: **1 поен**

румунски, словеначки, украјински, чешки, пољски, белоруски, турски.

3. Напишите ко је први на српски језик превео *Нови завјет* **и које године:** **1 поен**

_____ _____

4. Какви су према начину артикулације (изговора) сугласници *П, Б, Т, Д, К, Г* **?** **1 поен**

_____

5. Заокружите безвучне сугласнике у стиху: **1 поен**

Ставих зеца у торбак
па пожурих својој кући.

6. Које су две гласовне промене извршене у облику речи *момци***?** **1 поен**

_____ и _____

7. Напишите у коме падежу и броју се налазе подвучене именице у реченици: **1 поен**

Свирале расту на врби крај реке.

а) *свирале* – падеж: _____ број: _____

б) *врби* – падеж: _____ број: _____

в) *реке* – падеж: _____ број: _____

8. Разврстајте следеће придеве према значењу: *синовљев* (сат), *прошлогодишњи* (доходак), *модро* (небо), *Иванова* (корита), *данашњи* (хлеб), *кристална* (ваза), *насмејана* (девојка): **1 поен**

а) описни: _____

б) присвојни: _____

в) градивни: _____

г) временски: _____

9. Према основном броју *пет* **одредите:** **1 поен**

а) редни број: _____

б) збирни број: _____

в) бројну именицу (која означава пет мушкараца) _____

10. Реч *лудост* **је:** **1 поен**

а) проста б) сложена в) изведена

(Заокружите слово испред тачног одговора.)

11. Подвуците зависну реченицу и одредите њену врсту према значењу у следећим примерима: **1 поен**

А кад је стало да се мрачи, млади Турчин и фра Петар су вечерали заједно.

врста: _____

12. Подвуците неправи објекат у следећој реченици: **1 поен**

Карађоз је вазда зазирао од политичких окривљеника.

13. Издвојте копулу и именски део предиката у реченици: **1 поен**

Мајка му је била чувена грчка лепотица.

копула: _____

именски део предиката (предикатив): _____

14. Фразеологизам *врана врани очи не вади* **значи:** **1 поен**

а) животиње исте врсте не нападају се међусобно

б) рђави људи неће једни против других

в) не треба нико никога да оставља без очију

(Заокружите слово испред тачног одговора.)

15. Напишите правилно (поштујући правописна правила) писаним словима следећу реченицу: **1 поен**

СРПСКА КЊИЖЕВНА ЗАДРУГА ИЗ БЕОГРАДА ОБЈАВИЛА ЈЕ НЕ ВЕЛИКУ КЊИГУ ПРИЧЕ ЗА ДЕЦУ ЈОВАНА ЈОВАНОВИЋА ЗМАЈА ОСНИВАЧА И ПРВОГ ПОДПРЕТСЕДНИКА С.К.З.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

16. _____ (упишите име) **је био један од најученијих људи своога доба: бавио се књижевношћу, филозофијом и хришћанским учењем. Рођен у Бугарској, прелази на двор српског великаша у Београд и помаже отварање преписивачке школе у Манасији. По смрти тадашњег српског владара пише о њему житије у којем се налази и запис о смрти Марка Краљевића и подаци о Косовском боју. Назив овог житија је _____, а настало је у _____ веку.** **1 поен**

17. Заокружите слово испред исказа у ком је употребљена *метонимија***:** **1 поен**

а) Моја трема је велика као зграда Београђанке.

б) Вежбали смо море задатака за пријемни испит.

в) Цео град изашао је да поздрави наше тенисере.

г) Тениске лоптице љутито су одскакале по терену.

18. Подвуците имена писаца који пишу *српскословенским* **језиком:** **1 поен**

монахиња Јефимија, Васко Попа, Захарије Орфелин,
Милован Глишић, Теодосије, Вук С. Караџић, деспот Стефан Лазаревић,
Јаков Игњатовић, Ђуро Даничић.

19. Поређајте по реду народне епске песме, почевши од најстаријих догађаја који се опевају: **1 поен**

1. *Бој на Мишару* _____
2. *Урош и Мрњавчевићи* _____
3. *Ропство Јанковић Стојана* _____
4. *Диоба Јакшића* _____
5. *Кнежева вечера* _____

20. Своје песничко дело од укупно сто певања аутор је засновао на симболици броја три. У њему песник пролази кроз различите светове у којима бораве праведници и грешници, савременици и митски ликови. Кроз прве две целине његов водич је *Вергилије***, а кроз трећу вођена** _____ (име лика)**. Реч је о делу _____, чији је аутор _____.** **1 поен**

21. Допуните следеће тврдње: **1 поен**

а) Песнички облик који се састоји од два катрена и две терцине, и садржи укупно четрнаест стихова називамо _____.

б) Стих који називамо *александринац* има _____ слогова.

22. *Симплоха* **је стилска фигура у којој се:** **1 поен**

а) врши пренос значења по логичкој вези

б) врши набрајање појмова без везника

в) врши опонашање гласова и звукова из природе

г) врши понављање речи на почетку и крају стиха

(Заокружите слово испред тачног одговора.)

23. Упишите назив романа и име писца на основу његовог *главног лика***:** **1 поен**

Шамика: _____ _____

Вук Исакович: _____ _____

Јозеф К.: _____ _____

24. _____ (име књижевног лика) **је наоко равнодушан према смрти своје мајке и убија Арапина зато што га је сунце заслепило. На суђењу изазива гнушање своје околине и нада се да ће га људи дочекати повицима мржње на погубљењу. Он је главни лик романа _____, писца _____** (име и презиме)**.** **1 поен**

25. Најстарија филолошка расправа о научној вредности словенске азбуке зове се _____ (назив дела). **1 поен**

Аутор овог дела је _____.

26. *Богами, ја не знам шта су ти јадни капетани толико натрунили тим људима што пишу у новине и књиге! Ама нека когод замочи перо, ту ти одмах потегне капетана: та не знам – у црвеним јеменијама с репићима; те тур му до земље; те прекрстио ноге и на синацету па пуши из чибука; те – узима мито (...) Што се не би написао какав леп капетан?! Ето, на пример, знам ја једног веома финог и лепог капетана.* **1 поен**

У делу из којег је цитирани одломак, писац _____ (име и презиме) **даје песимистичну слику села у којем влада корупција и где су против сељака и државна и црквена власт. Симбол корупције _____** (наведите га) **истовремено је и насловни мотив дела. Како се зове капетан који се „хвали“ у наведеном одломку _____** (наведите његово име и презиме)**.**

27. Заокружите слово испред оних дела која припадају *епском* **књижевном роду:** **1 поен**

а) *Илијада*
б) *Чича Горио*
в) *Кир Јања*
г) *Поварета*
д) *На Липару*
ђ) *Антигона*

28. *Ја сам газио у крви до колена,* **1 поен**
И немам више снова.
Сестра ми се продала
И мајци су ми посекли седе косе.
И ја у овом мутном мору блуда и кала
Не тражим плена

Наведени стихови су из песме _____ (назив песме), **аутора _____** (име и презиме)**.**
Песма припада епохи _____.

29. Уз наведене називе збирки песама допишите имена и презимена њихових аутора: **1 поен**

Цвеће зла _____
Утопљене душе _____
Камена успаванка _____
Кора _____

30. За време боравка у тамници, јунак овог дела сетио се свога завичаја из којег су га као дете одвели и решио да у њему направи нешто по чему ће бити запамћен. Иако из тамнице излази моћнији него икад, он није задовољан. За њега приповедач каже да је умро пре своје смрти. Животна девиза овог лика је „У ћутању је сигурност“. **1 поен**

Назив дела је: _____.
Писац дела је: _____.
Јунак о ком се у наведеном одломку говори је: _____.